

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

3

1906

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ÉDITIONS

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ★

BAS. N. GRÉGORIADÈS

Ε.Υ.Δ της Κ.Τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΟΓΔΟΗΚΟΝΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑ ΣΙΓΙΛΛΙΑ
ΚΑΙ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ ΤΕΣΣΑΡΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
ΤΗΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Ἐκ τοῦ ἐπιτόμου Καταλόγου τῶν ἑλληνικῶν κωδίκων τῆς ἐν Παρισίοις Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀκαμάτου διευθυντοῦ τοῦ τμήματος τῶν χειρογράφων τῆς βιβλιοθήκης ἐκείνης κ. Ἐρρίκου Ομονι συντεταγμένου ἦτο γνωστὸν, ὅτι ἐν τοῖς κώδιξι τοῦ Supplement grec ὑπ' ἀρ. 704-708 περιείχοντο *Diplomatum graecorum CXXIV. ad varia graeca monasteria pertinentium collectio*. Προσετίθετο δὲ μόνον εἰς τὴν βραχυτάτην ταύτην περιγραφὴν τῶν εἰρημένων κωδίκων, ὅτι τὰ διπλώματα ἐκεῖνα ἦσαν ἐπὶ περγαμηνῆς γεγραμμένα καὶ ὅτι ἀνήρχοντο εἰς τὰ ἔτη 1593-1798¹.

Λαβὼν δ' ἀνὰ χεῖρας τοὺς κώδικας τούτους κατὰ τὴν ἐν Παρισίοις πρόσφατον ἐπίσκεψίν μου ἀρχομένου τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ λήγοντος ἔτους ἔμεινα ἔκπληκτος πρὸ τῆς ἐξαιρέτου ἀξίας τῆς συλλογῆς ταύτης, ἀπαρτιζομένης ἐξ ὀγδοήκοντα πατριαρχικῶν σιγιλλίων, ἀναφερομένων εἰς διαφόρους μονὰς ἀπανταχοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου κειμένας καὶ ἐκδεδομένων ἐκ τῶν πατριαρχείων κατὰ τὰ ἔτη 1593-1798. Ἡ συλλογὴ ἔχει τὴν μεγάλην ἀξίαν, ὅτι τὰ συγκροτοῦντ' αὐτὴν σιγιλλία εἶνε ἅπαντα πρωτότυπα ἐπὶ περγαμηνῆς, φέροντα πάντοτε μὲν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἐφ' οὗ ἐξεδόθησαν, πλειστάκις δὲ καὶ τὰς τῶν περὶ αὐτὸν συνοδικῶν λείπουσι δὲ μόνον πάντοτε αἱ πατριαρχικαὶ μολύβδιναὶ σφραγίδες. Καὶ ἔνεκα μὲν τῆς μεγάλης ποικιλίας τῶν μονῶν, εἰς ἃς τὰ σιγιλλ

¹ *Omont Inventaire sommaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque Nationale. Ἐν Παρισίοις 1888. Τόμ. Γ' σ. 303.*

λια ἀναφέρονται, μέγα μέρος τῆς μοναστηριακῆς ἱστορίας τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ κόσμου διαφωτίζεται ἐξ αὐτῶν, ὡς εἰκός· ἀλλὰ πλὴν τούτου καὶ εἰς τὴν καθ' ὅλου ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας συμβάλλονται ἕνεκα τοῦ πλήθους τῶν ἐπισκόπων, οὓς ἐξ αὐτῶν μαθηθῆναι, καθ' ὅσον ἐκάστοτε ἀναγινώσκονται αἱ ἐπίστε δὲως δυσζύμβλητοι μονοκονδυλῖαι αὐτῶν. Οὕτως ὁ Oriens christianus τοῦ Lequien καὶ οἱ μετ' αὐτὸν κατάλογοι τῶν Ἑλλήνων ἐπισκόπων δύνανται νὰ ὑποστῶσι πλείστας ὄσας ἀξίας λόγου συμπληρώσεις.

Ἄξιον δὲ παρατηρήσεως εἶνε, ὅτι τὰ πλείστα τῶν σιγιλλίων τούτων φέρουσιν ὀπισθεν βραχυτάτην περίληψιν ἐκάστου. Τὸ τοιοῦτο δὲν εἶνε βεβαίως πρωτοφανές. Οἱ χαρτοφύλακες τῶν μοναστηριακῶν ἀρχείων τῆς ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς συνείθιζον, καθ' ἃ καὶ οἱ φυλάσσοντες τὰ παντοῖα κοσμικὰ ἀρχεῖα, πρωτοκολλῶντες αὐτὰ, ὡς λέγομεν ἡμεῖς σήμερον, νὰ ἐγγράψωσι τοιαύτας περιλήψεις ἐπὶ τοῦ νότου τῶν ἐγγράφων. Λείψανα τοιούτων ἀρχεῖακῶν ἀναγραφῶν, γενομένων ἅμα τῇ εἰς ἐκάστην μονὴν εἰσόδῳ τῶν σιγιλλίων, εἶνε αἱ ὀπισθεν αὐτῶν λέξεις Ἐσημειώθη ἢ Ἐθεωρήθη ἢ ἀμφοτέραι, ἃς βλέπομεν γεγραμμένας ἐπὶ τινῶν αὐτῶν¹. Ἀλλὰ τὸ περίεργον εἶνε οὐχ ἥττον, ὅτι αἱ περιλήψεις, περὶ ὧν ἔγεινε λόγος ἀνωτέρω, φαίνονται, ἂν μὴ ἀπατῶμαι, γεγραμμέναι μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ χειρὶ τοῦ δεκάτου ἐνάτου αἰῶνος ἀρχομένου. Δυνάμεθα ἐντεῦθεν νὰ συναγάγωμεν, ὅτι πιθανώτατα ἤδη ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἦτο συντετελεσμένη ἢ συλλογὴ ἴσως ὑπ' ἀγνώστου ἡμῖν ἐκκλησιαστικοῦ ἀνδρός. Οὕτω δὲ συγκεκροτημένη περιῆλθε μεσοῦντος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος εἰς τὸν δεινὸν ἐν Παρισίοις καθηγητὴν καὶ βυζαντιολόγον Hase, οὗ θανόντος ἀπέκτησεν αὐτὴν ἡ Ἐθνικὴ βιβλιοθήκη τῶν Παρισίων, καθ' ἃ μ' ἐβεβαίωσεν ὁ κ. Omont.

¹ Οὕτως ἐπὶ παραδείγματι τὸ Ἐσημειώθη φέρεται ἐν ἀρ. 59, 64, 68, 72, 75, τὸ Ἐθεωρήθη ἐν ἀρ. 60, ἀμφοτέραι ἐν ἀρ. 71.

Τὰ σιγίλλια ταῦτα, ὧν ἡ ἀντιγραφή ἤθελεν ἀπαιτήσει μακρὰν ἀσχολίαν διὰ τὸ μῆκος αὐτῶν, ἐπέλιπέ με ὁ χρόνος νὰ μελετήσω καὶ ἀντιγράψω πλὴν τριῶν εἰς ἀττικὰς μονὰς ἀναφερομένων, τῶν ὑπὸ ἀρ. 18, 48 καὶ 73, ἅτινα καὶ θέλω ἐκδώσει ἐν τῷ προσεχέει τεύχει του Νέου Ἑλληνομνήμονος. Ἀλλ' ἐθεώρησα οὐχ ἥττον ἀναγκαῖον νὰ ἀναγράψω αὐτὰ ἕκαστα πρὸς γνώσιν τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ συμπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Margo συντεταγμένου Plan zum Corpus der griechischen Urkunden. Περιέλαβον δ' εἰς ταύτην τὴν ἀναγραφὴν πρῶτον μὲν τὴν ὀπίσθεν ἐκάστου τῶν σιγιλλίων περίληψιν, δεύτερον δὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἐφ' οὗ ἐγράφη, καὶ τοῦ χρόνου καθ' ὃ ἐξεδόθη ἐκ τῶν πατριαρχείων, τρίτον δὲ ἂν ἔχη τὰς ὑπογραφὰς τῶν συνοδικῶν ἢ οὐ καὶ τέταρτον τὰς πρώτας λέξεις τῆς ἀρχῆς ἐκάστου σιγιλλίου. Ὁ δ' ἐν τῇ κατωτέρω δημοσιευομένῃ ἀναγραφῇ ταύτῃ αὐξῶν ἀριθμὸς ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν σημειούμενον ἐπὶ τοῦ σιγιλλίου ἐν τῷ οἰκείῳ κώδικι τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῶν Παρισίων. Περιλαμβάνονται δὲ οἱ μὲν ἀριθμοὶ 1-18 ἐν τῷ κώδικι 704 τοῦ Supplement grec, οἱ δὲ ἀριθμοὶ 19-40 ἐν τῷ κώδικι 705, οἱ ἀριθμοὶ 41-59 ἐν τῷ κώδικι 706 καὶ οἱ ἀριθμοὶ 60-80 ἐν τῷ κώδικι 707.

Εἶνε δὲ τὰ σιγίλλια ταῦτα τὰ ἐξῆς·

1) « Σιγίλιον καὶ λογαριασμὸς Ταξιαρχῶν τῆς ἐν ἐπαρχίᾳ Δαμαλῶν ». Τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Β' ἐν ἔτει ζρα' (1593-1594). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Τὰ κατὰ θεῖον σκοπὸν γινόμενα πάντα καλὰ λίαν εἰσὶ καὶ πρὸς θεὸν εὐπρόσδεκτα.*

2) « Παναγίας Γοργοεπικούου ἐν τῷ βουνῷ Κουλαῖ λεγομένῳ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Ἀμυκλῶν, ἐν ᾗ καὶ καταγραφὴ μοναστηρίου ἐπονομάζουσα τὸ μον: οὐχὶ Γοργοεπικούου ἀλλὰ Τζιπιανὰ ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Β', ἐν ἔτει ζρβ' (Μάιος 1594). Ἄνευ ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ἡ μετριότης ἡμῶν ὡσπερ δῆτα μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τοῦτο πατριαρχικὸν προνόμιον κέκτηται τὸ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐπαρχίαις σταυροπήγια πέμπειν.

3) «Σιγγίλιον τῆς Παναγίας τῆς Φανερωμένης ἐν τοποθεσίᾳ Ἀκρωτηρίου κατὰ τὴν νῆσον Νάξον». Τοῦ Μελετίου [Πηγᾶ], ἐπιτηρητοῦ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ἔτει αἰφῆς 14 Ὀκτωβρίου 1397). Ἄνευ ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς σωτὴρ καὶ θεὸς ἡμῶν ἐπὶ γῆς ἐλθὼν δι' ἄκραν φιλανθρωπίαν καὶ ἀγαθότητα αὐτοῦ.

4) «Πάρος. Κουνάδου. Ταξιαρχῶν. Νάουσα Παροναξίας». Τοῦ πατριάρχου Τιμοθέου Β', ἐν ἔτει ζϞβ' (Αὐγούστος 1614). Ἄνευ ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Καὶ τοῦ Μωσέως αἱ πλάκες ἐκεῖναι θεόγραφοι θαυμασταὶ καὶ παράδοξοι θεογνωσίαν ἐξ ὄρους διδάσκουσαι.

5) «Τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Ἀμοργῶ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τῆς Παναγίας Παμμακαρίστου. Χοζοβιωτίσσης». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Τιμοθέου Β', ἐν ἔτει ζϞβ' (Δεκέμβριος 1613). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ὡσπερ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ταπεινώσις καὶ αἱ λοιπαὶ πᾶσαι ἀρεταί.

6) «Διαυλείας. Τῆς Μεταμορφώσεως Τομποῦ ἢ Δοντοῦ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Τιμοθέου Β', ἐν ἔτει ζϞγ' (Ἰανουάριος 1615). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν ἐπὶ γῆς ἐλθὼν διὰ φιλανθρωπίαν καὶ ἀγαθότητα αὐτοῦ.

7) «Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Ῥέοντος πλησίον τοῦ χωρίου Πραστοῦ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐν τοποθεσίᾳ Καρύας». Τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Α' [Λουκάρεως], ἐν ἔτει ζϞλ' (Ἀπρίλιος 1622). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ἡ τῶν θείων μονῶν σύστασις καὶ ἀνωκοδόμησις

πράγμα λυσιτελοῦν καὶ ὠφέλειαν πνευματικὴν παρέχον καθέστηκεν.

8) «Τοῦ Ἁγίου Νικολάου (ἁμυδρά) τοῦ Διακοπτοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κερνίτζης . . . (ἁμυδρά)». Κατὰ τὸ κείμενον τὸ σιγίλλιον ἀναφέρεται εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου «ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κερνίτζης κατὰ τὰ ὄρια τῆς χώρας Διακοπτοῦ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Α΄ [Λουκάρεως], ἐν ἔτει ,αχκς' (Μάιος 1626). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν καὶ μιᾶς τουρκικῆς.

Ἄρχ. Τοῖς πλείστοις καταφανές, μᾶλλον δὲ καὶ τοῖς πᾶσιν ὡς οὐδ' ἡ κοινότης τοῦ βίου κωλύσαι δύναται τοὺς τ' ἀγαθὰ πράττειν αἰρουμένους.

9) Ἄνευ περιλήψεως. Τὸ σιγίλλιον ἀναφέρεται κατὰ τὸ κείμενον εἰς τὴν μονὴν τοῦ Γέροντος «κατὰ τὴν νῆσον τοῦ Εὐρύπου περὶ τὴν ἐπαρχίαν τῆς ἐπισκοπῆς τῶν Καναλίων». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Α΄ [Λουκάρεως], ἐν ἔτει ,αχλη' (1638). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Πάντες ἄνθρωποι νόμῳ φύσεως καὶ τάξεως ἀπὸ τῶν ἀτελεσιτέρων ἑαυτοὺς ἐπὶ τὰ τελειότερα ἐπιβάλλαι σπουδάζουσι.

10) «Τὸ σιγίλλιον καὶ κατάστιχον τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς ζωοποιῦ καὶ ἁγίας Τριάδος ἐπαρχίας τοῦ ἁγίου Μεσημβρείας». Τοῦ πατριάρχου Παρθενίου Α΄, ἐν ἔτει ,αχμα' (1641). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Εἰ γὰρ τῇ ἀγιωτάτῃ τοῦ Χριστοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἔξεσιν ὀθενδήποτε βουλευθεῖν λαμβάνειν μοναστήρια καὶ κελλία, ὑπὸ ἑτέραν ἐπαρχίαν καὶ ἐνορίαν διατελοῦντα καὶ πάντῃ ἐλεύθερα ἀποκαθιστᾶν.

11) «Λαγκουβάρδας». Κατὰ τὸ κείμενον ἀναφέρεται τὸ σιγίλλιον εἰς τὸ «κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Παροναξίας, τὴν νῆσον Πάρον, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Λάκου Βάλτα μονύδριον εἰς ὄνομα τιμώμενον τῆς Παναγίας τῆς Ζωοδόχου πηγῆς». Τοῦ πατριάρχου Παΐσιου Α΄, «ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑξακοσιοστῷ πέν-

τηκοστῷ δευτέρῳ» «Αὐγούστου ἕκτη», (6 Αὐγούστου 1652). Φέρει μόνον τὰς ὑπογραφὰς τοῦ πατριάρχου καὶ τοῦ Παροναξίας Καλλινίκου (;).

Ἄρχ. Ἀνατίροητον πᾶσι καὶ τοῖς ἱεροῖς κανόσι προσῆκον τὴν πατριαρχικὴν μεγαλειότητα τοῖς προσερχομένοις τῶν Χριστιανῶν καὶ ἐπικουρίαν ἀπαιτουμένοις τινὰ ἀποβολῆς ἔνεκα τῶν ὀπωροδῆποιτε ἐπερχομένων αὐτοῖς δεινῶν διδόναι καὶ χορηγεῖν πάσῃ δυνάμει ἀντίληψιν αὐτῆς.

12) Ἄνευ περιλήψεως. Ἐν τῷ κειμένῳ ἀναγινώσκομεν περὶ τῆς μονῆς εἰς ἣν ἀναφέρεται τὸ σιγίλλιον τάδε· «κατὰ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Σίφνου ἐπὶ τοποθεσίᾳ τῷ λόφῳ τοῦ ὕψηλου τῶν βουνῶν καὶ ἐξ ἀρχῆς μὲν οὕτω καλούμενον τοῦ Ἁγίου προφήτου Ἡλιοῦ καὶ ἤδη ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ κτιζομένης τε μονῆς καὶ ὠκοδομουμένης». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Παΐσιου Α', ἐν ἔτει ,αχνδ' (Μάιος 1654). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ἀπλῶς ἐν μυριά κεῖται ᾧδῃ παρὰ γε τῇ ἱερᾷ καὶ θεοπνεύστῳ Γραφῇ καὶ τοῖς κατ' ἐκείνην θεοῶρῆμοσιν ὑποφήταις ὁ τῇ εὐπρεπείᾳ τῶν εὐαγῶν σκηνωμάτων τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐπιμελῶς διακείμενος.

13) Ἄνευ περιλήψεως. Ἀναφέρεται συνωδᾷ τῷ κειμένῳ εἰς τὸ μοναστήριον τῶν Ἁγίων Πατέρων τοῦ Μηδικίου «ἐν τοῖς ὄριοις τῆς χώρας Τριγλίας τῆς ὑποκειμένης τῇ μητροπόλει Προύσης». Τοῦ πατριάρχου Παρθενίου Δ', ἐν ἔτει ,α[χν]ζ' Ἰνδικτιῶνος α' (Ἰούνιος 1657). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τῆς κατὰ λόγον εὐεργεσίας συγκεκριμένης τῇ δικαιοσύνῃ, οὐ λόγος, οὐ χρόνος, οὐ τρόπος κατ' αὐτῆς κινεῖσθαι δυνατόν.

Τὸ σιγίλλιον τοῦτο μνημονεύεται ἄνευ παραπομπῆς παρὰ τῷ κ. Γεδεῶν¹.

¹ Μανουὴλ Γεδεῶν Πατριαρχικοὶ πίνακες σ. 586.

14) Ἄνευ περιλήψεως. Ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ κτιτορικοῦ τοῦτου σιγίλλιου ἀναγινώσκονται τάδε· «ὁ ὀσιώτατος ἐν μοναχοῖς κύρ Γεράσιμος Κουτουκάρης ἐν τοποθεσίᾳ . . . (δυσξύμβλητα ὑπὸ κηλίδων) θείῳ ζήλῳ κινήθεντες καὶ θεοφιλεῖ γνώμῃ ἔκτισαν καὶ ἐξ ἰδίων ἀναλωμάτων ἐκ βάθρων ἀνήγειραν τὸ ἐρημοκλήσιον τὸ τιμῶμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀρχιστρατήγου καὶ παμμεγίστου ταξιάρχου Μιχαὴλ λεγόμενον Κ. . . . (δυσξύμβλητον ὑπὸ κηλίδος) κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Παροναξίας ἐν τοποθεσίᾳ Ἐγκαρναῖς». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Παρθενίου Δ', ἐν ἔτει ἀχξς' (Ἰανουάριος 1666). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Οὐδενὶ τῶν ἄλλων πατριαρχικῶν θρόνων ἀποκεκλήρωται παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς οἰκουμενικῶν συνόδων, πλὴν τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, τοῖς προσερχομένοις τῶν Χριστιανῶν καὶ ἐπικουρίαν τινα ἀπαιτούμενοις, ἀποτροπῆς ἕνεκα τῶν ὅπως-δήποτε καὶ κατὰ καιρὸν ἐπερχομένων πρὸς αὐτοὺς διδόναι καὶ χορηγεῖν πάσῃ δυνάμει ἀντίληψιν αὐτοῖς.

15) «Παροναξίας εἰς τοποθεσίαν Σακρίον τοῦ ταξιάρχου Γαβριήλ. Ἀξία». Καὶ κατωτέρω, ὁμοίως ὀπισθεν πλαγίως γεγραμμένα, τάδε· «Τοῦ Ταξιάρχου εἰς χωρίον Σακρί». Τοῦ πατριάρχου Μεθοδίου Γ', ἐν ἔτει ἀχο' (Φεβρουάριος 1670). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τὰ ὑπὸ χρόνον συρρεῖν τε καὶ ἀπορρεῖν τοῦ χρόνου ὀρόντος πέφυκεν.

16) «Σιγίλλιον τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς Σπηλαιᾶς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Φαναρίου». Ἄλλη χεὶρ προσέθηκεν εἰς ταῦτα· «κατὰ τὸ χωρίον Κουμαριανά». Ἐν τῷ κειμένῳ· «τῆς ἐπαρχίας Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου». Τοῦ πατριάρχου Διονυσίου Δ' [τοῦ Μουσελίμη], ἐν ἔτει ἀχοζ' (Μάρτιος 1677). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Διμένα μὲν σωφροσύνης ἐμπόνως ἀναζητεῖν τοὺς τὸν βιωτικὸν ἀποδιδράσκοντασ σάλον τῶν ἀναγκαίων σοφίαι ἐστί.

17) «Τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Ἡμεροβίγλη Νάουσα τῆς Πά-

ρου». Καὶ κατωτέρω, ὁμοίως ὄπισθεν· «Κτιτορικὸν Ἰωάννου Βηλέτζα». Ἐν τῷ κειμένῳ «εἰς τοποθεσίαν τῆς Ἀγούσης ἐν τῷ Μεροβίγλῃ καλουμένῳ κατὰ τὴν Πάρον». Τοῦ πατριάρχου Καλλινίκου Β', ἐν ἔτει αχ'α' (Ἰούλιος 1691). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Ἡ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας περὶ πάντα κηδεμονία καὶ περιθαλψις.*

18) «Ἀθηνῶν» καὶ «Ἐν Ἀθήναις τῆς κοιμήσεως καλούμενον Πεντέλι». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Καλλινίκου Β', ἐν ἔτει αχ'β' (Φεβρουάριος 1692). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Τῶν ὑπὸ χρόνον πραγμάτων πολλάκις συμφοραῖς διαφόροις περιπιπτόντων.*

19) «Τῆς Εὐαγγελιστρίας τοῦ Καλοῦ λιβαδίου. Θηβῶν». Τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Δ' [τοῦ Κονταρῆ], ἐν ἔτει αψ . . (Μάιος 17 . .). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Τῶν ὑποτελούντων ἐν τῷ μετὰ σώματος βίῳ πραγμάτων.*

20) «Τὸ σιγίλλιον κατάστιχον καὶ ἀναφορὰ τῆς ἱερᾶς μονῆς Μαρδάτζα ἐπαρχία τοῦ ἁγίου Μονεμβασίας». Ἐν τῷ κειμένῳ «ἐνεφανίσθη ἡμῖν γράμμα σιγίλλιῶδες παλαιγενές τοῦ ποτὲ χρηματίσαντός πατριάρχου κῦρ Κυρίλλου τοῦ ἐκ Βερροίας πρὸ χρόνων ἤδη ἐξήκοντα ἐγγαρχθὲν . . . ἐν ᾧ φαίνεται ὡς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μονεμβασίας πλησίον τοῦ χωρίου τῆς Μεγάλης Ἀναστάσεως ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Μαρδάτζα Θεόδωρος τις Μουσελήμης Χανδρινὸς λεγόμενος θείῳ ζήλῳ κινηθεὶς καὶ βουλόμενος ἀνεγείραι ἐκ βάθρων καὶ ἐξ αὐτῶν θεμελίων μονήδριον εἰς ὄνομα τιμώμενον τῆς Ἁγίας Θεοτόκου ἔλαβεν ἐντεῦθεν σταυρὸν ἱερόν». Τοῦ πατριάρχου Γαβριήλ Γ', ἐν ἔτει αψβ' (Δεκέμβριος 1702). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Ὅτως θεῖον ἔργον καὶ μακαριώτατον τὸ οἰκοδομεῖν ἐπ' ἔργοις ἀγαθοῖς.*

21) « Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τραπεζοῦντος μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐπιλεγόμενον Περιστερεῶτα ». Τοῦ πατριάρχου Γαβριήλ Γ', ἐν ἔτει *αψς* (Ἀπρίλιος 1706). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Ἔθος σὺν ἄλλοις καὶ τοῦτο χρήσιμον ὄντως.*

22) « Σιγίλλιον τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Σαντορήνῃ ». Τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Δ', ἐν ἔτει *αψιβ'* (Μάιος 1712). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Πολλὰ μὲν καὶ διάφορα τυγχάνουσι τὰ εἰς ψυχικὴν σωτηρίαν συντείνοντα.*

23) « Σιγίλλιον καὶ λογαριασμὸς τοῦ Ἁγίου Βλασίου, τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κορίνθου ». Τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Γ', ἐν ἔτει *αψισ'* (Μάιος 1716). Ἄνευ ὑπογραφῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Ὁ τῆς προνοητικῆς κηδεμονίας ἀσχόλαστος λόγος ἀναγκαίως ὀφείλεται ἐφαπλοῦσθαι.*

24) « Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ναυπλοίου μεταξὺ τῶν χωρίων Ἁγίου Ἰωάννου καὶ τῶν λοιπῶν μοναχῶν: τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ἐπιλεγομένου τῆς Λουκοῦς ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Γ', ἐν ἔτει *αψιθ'* (Φεβρουάριος 1719). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Πᾶν τὸ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς εἶναι ἀφανισμοῦ παλαιὸς ἀποφαίνεται λόγος.*

25) Σιγίλλιον καὶ λογαριασμὸς τῆς Φανερωμένης τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Κορίνθου ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Γ', ἐν ἔτει *αψκ'* (Ἰανουάριος 1720). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Τῶν ὄσοι ἐνεκά του κινουῦνται καὶ πρὸς τι τέλος εὐχρηστον ἐν τῷ κόσμῳ ἀποσκοποῦντες ἐργάζονται τι.*

26) « Σιγίλλιον καὶ λογαριασμὸς τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων τῆς ἐν ἐπαρχίᾳ τοῦ ἁγίου Ναυπλοίου ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Γ', ἐν ἔτει *αψκ'* (Φεβρουάριος 1720). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τῆς διαμονῆς καὶ διυπεκοῦς συντηρήσεως τῶν ἐν τῷ μετὰ σώματος τῷδε βίῳ πραγματίων.

27) « Πάρος. Τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου εἰς Ναούσαν. Κτιτορικὸν τῆς κοινότητος τῆς χώρας Ναούσης ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Β', ἐν ἔτει *αψκ* (Ἀπρίλιος 1720). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ὁ καθ' ἡμᾶς πατριαρχικὸς οἰκουμενικὸς θρόνος προνόμιον ἀνωθεν πεπλούτηκε σταυροπηγιακῇ ἐλευθερίᾳ τιμῶν θεῶν ναοῦς.

28) Ἄξου περιλήψεως. Σιγγίλιον ἀνήκον εἰς τὴν μονὴν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν Ὀμιαλῶν ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Δημητριάδης καὶ Ἀργυροκάστρου ἐν χωρίῳ Ζυγοβίστη. Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Γ', ἐν ἔτει *αψκ* (Μάιος 1720). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ἔργον τοῦτο προσφνές καὶ κατάλληλον προστάταις πᾶσι καὶ κηδεμόσι.

29) « Σίρνου καὶ Μύλου. Τοῦ ἐν τῇ νήτῳ Μύλῳ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Γ', ἐν ἔτει *αψκδ* (Ἰανουάριος 1724). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ὡς ἀγαπητὰ τοῦ θεοῦ τὰ σκηνώματα τοῖς φιλοθέοις καὶ φιλευσεβέσι τῶν ἀνδρῶν πέφυκε.

30) « Τὸ σιγγίλιον, κατάστιχον καὶ ἀναφορὰ τῆς ἱερᾶς μονῆς Βελανηδίας ἐπαρχία τοῦ ἁγίου Μονεμβασίας ». Τοῦ πατριάρχου Παΐσιου Β', ἐν ἔτει *αψκζ* (Ἰανουάριος 1727). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Εἵπερ ἐξουσίαν εἴληφεν ἀπ' ἀρχῆς ὁ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικὸς, πατριαρχικὸς τε καὶ οἰκουμενικὸς θρόνος.

31) « Ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Παλαιῶν Πατρῶν μοναστηρίων Εἰσοδίων τῆς Παναγίας Ὀμπλοῦ ». Τοῦ πατριάρχου Παΐσιου Β', ἐν ἔτει *αψκζ* (Σεπτέμβριος 1727). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Πολλαχῶς μὲν οἶδεν ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία χεῖρα βοηθείας ὀρέγειν τοῖς χηρῶσι.

32) « Ἐν τῷ Περῶ τῆς ἐπαρχίας Αἰγίνης μοναστήριον τῆς Ζωοδόγου Πηγῆς ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Παΐσιου Β', ἐν ἔτει ἀψκθ' (Νοέμβριος 1729). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ἡ τῶν τοῦ Θεοῦ σκηνωμάτων ἀγάπη ταῖς τῶν εὐσεβῶν καρδίαις ἐνεργουμένη διὰ παντὸς τοῦ Θεοῦ συνεργούντος οὐ διαλείπει.

33) « Τῆς ὑπεραγίας Ἐλατος ἐν τῇ τοῦ Ῥέοντος ἐπαρχία ». Τοῦ πατριάρχου Σεραφεῖμ Α', ἐν ἔτει ἀψλγ' (Ἰούλιος 1733). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Οὐκ ἔνεστιν ἄλλως τὴν ἀκριβῆ καὶ ἀπταιστον τῶν ὑπὸ παραπειάσμαι τῇ ἀγνοίᾳ καλυπτομένων πραγμάτων διατηρησασθαι γνῶσιν.

34) Ἄνευ περιλήψεως. Ἐν τῷ κειμένῳ τάδε· « ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς Σίφνου εἰς νῆσον Σέρφον διατελεῖ ἱερά καὶ σεβασμία μονὴ ἐπ' ὀνόματι τιμωμένη τοῦ Ταξιάρχου ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Σεραφεῖμ Α', ἐν ἔτει ἀψλδ' (Μάρτιος 1734). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ὅπερ ἐν σώματι ὀφθαλμὸς, τοῦτο ὁ καθ' ἡμᾶς πατριαρχικὸς καὶ οἰκουμενικὸς θρόνος πρὸς πᾶν τὸ χριστιάνουμον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὀλομελείας γνωρίζεται πλήρωμα.

35) « Τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Δύσι: ἐν τῇ τοῦ Ῥέοντος ἐπαρχία ». Ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ σιγιλλίου « τοῦ Ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου Δύσσινα ἐπικεκλημένης ». Τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Γ', ἐν ἔτει ἀψλε' (Νοέμβριος 1735). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Καλῆς ἀρχῆς κάλλιστον εἶναι τὸ τέλος τὸ Θεολογικὸν διετράνωσεν ἔπος.

36) « Τῆς Παναγίας Τουρλιανῆς ἐν Μηκόνῳ τῆς Σίφνου ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Γ', ἐν ἔτει ἀψλζ' (Ἰανουάριος 1737). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Καὶ πάντων μὲν τῶν ἡστεινοσοῦν βλάβης καὶ κακώσεως πεπειραμένων εὐσεβῶν ἀντιλαμβάνεσθαι εἴωθε μητρικῶς τε καὶ φιλοσόφως ἢ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία.

37) «Σιγγίλιον καὶ λογαριασμὸς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Φεονιά τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Κορίνθου». Ἐν τῷ κειμένῳ «τοῦ Φονέως». Τοῦ πατριάρχου Παΐσιου Β', ἐν ἔτει *αψμ'* (Σεπτέμβριος 1741). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τῆς εὐσεβοῦς καταστάσεως διαμονῆς τε καὶ [συντηρ]ήσεως¹ τῶν ἀπανταχοῦ ἁγίων ἐκκλησιῶν.

Τοῦ σιγγιλίου τούτου γίνεται μνεία παρὰ τῷ κ. Γεδεῶν, μὴ ποιουμένῳ μνείαν τῆς πηγῆς ἐξ ἧς γινώσκει τοῦτο².

38) «Ἐν τῇ μητροπόλει Παλαιῶν Πατρῶν τῆς Παναγίας Ἐλεούσης μετοχείου τῆς ἐκεῖ Παναγίας τῆς Βλαχέρνας». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Παΐσιου Β', ἐν ἔτει *αψμα'* (2 Ἰουλίου 1741). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν Συνοδικῶν.

Ἄρχ. Καὶ πᾶσι μὲν ἀπλῶς τοῖς ἀδυνάτως ἔχουσι καὶ ἐπιδεῶς, ἐξαιρείως δὲ μάλιστα ταῖς ἁγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις καὶ τοῖς ὀπήποιε διατελοῦσιν ἱεροῖς σεμνώμασι καὶ καταγωγίσι χειρα βοηθείας οἶδεν ὀρέγειν ἢ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία.

Ὁ κ. Γεδεῶν μνημονεύει, ἄνευ παραπομπῆς εἰς τὴν πηγὴν αὐτοῦ, σιγγιλίου τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου κατὰ Φεβρουάριον 1742, δι' οὗ ὑπήχθη εἰς τὴν μητρόπολιν Παλαιῶν Πατρῶν ἢ μονὴ τῆς Παναγίας Ἐλεούσης, ἣν αὐτὸς ὁ Παΐσιος συνήνωσε πρότερον τῇ μονῇ Βλαχέρνης³.

39) «Σιγίλ: τοῦ μοναστηρίου τῆς Γλάτινας ἐν τῇ τοῦ Φαναρίου ἐπ:» Ἐν τῷ κειμένῳ ἡ μονὴ λέγεται «Πηλάτενα». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Παΐσιου Β', ἐν ἔτει *αψμγ'* (Ἰανουάριος 1743). Ἄνευ ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

¹ Τὸ πρῶτον μέρος τῆς λέξεως ἀρὰνὲς ἕνεκα νοτίδος.

² Μανουὴλ Γεδεῶν Πατριαρχικοὶ πίνακες σ. 636.

³ Αὐτόθι.

Ἄρχ. Καὶ τοῦτο τῶν ἀναγκαίων καὶ εἰκότων μάλα καθέστηκε τῇ ἡμῶν μετριότητι.

Εἰς τὸν κ. Γεδεών εἶνε γνωστὴ ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ Παΐσιου « ἡ κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1743 σταυροπηγιακὴν κηρύττουσα τὴν ἐν Μπλάιτενᾳ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Φαναρίου μονὴν τῆς ἁγίας Τριάδος, πρὸ χρόνων ἀφανισθεῖσαν, καὶ τότε ἀνοικοδομηθεῖσαν ».

40) « Σιγίλλιον, κατάστιχον καὶ ἀναφορὰ τῆς Χρυσοκελλαρίας ἐπαρχίας τοῦ ἁγίου Κορώνης : — » Ἄλλη δὲ χειρὶ γεγραμμένα προστίθενται, ὁμοίως ὀπισθεν τοῦ σιγιλίου, τάδε « ἐν ᾧ καὶ τῷ κατάστιχον τῆς Παναγίας Γριβιτζάνης ». Τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Γ' τὸ δεῦτερον πατριαρχεύοντος, ἐν ἔτει αψμδ' (Ἰανουάριος 1744). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τῆς εὐσταιθοῦς καταστάσεως διαμονῆς τε καὶ συντηρήσεως τῶν ἀπανταχοῦ ἁγίων τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν εὐαγῶν τε οἴκων καὶ σεβασμίων μοναστηρίων.

41) « Σιγίλ : τοῦ κατὰ τὸν Μπρουσσὸν μοναστηρίου ἐν τῇ τοῦ Λιτζᾶς ἐπαρχίᾳ ». Τοῦ πατριάρχου Παΐσιου Β' τὸ τρίτον πατριαρχεύοντος, ἐν ἔτει αψμη' (1748). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ἡ διὰ τῆς πανσθενοῦς τοῦ θεοῦ δυνάμεως πηγὴ διατελοῦσα δωρεῶν ποικίλων τοῦ πνεύματος ἁγία τοῦ θεοῦ ἐκκλησία.

42) « Τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Τίνῳ μονηδρίου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Κοιμήσεως. Κτιτορικὸν τοῦ μακαρίτου Χαλαβαζῆ ». Τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Ε', ἐν ἔτει αψμθ' (Μάιος 1749). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τῶν πραγμάτων ὅσα καλῶς τε καὶ θεαρέστως καὶ σὺν τῷ δικαίῳ καὶ ἐπὶ λυσιτελεῖ σκοπῷ διαπέπρακται ἀνακαινίζειν εἰώθασι ἀνθρώποι.

† Αὐτόθι σ. 637.

43) « Σιγίλ: τοῦ μοναστηρίου τῆς Κιζήτζας ἐν τῇ τοῦ Λοιδορικού ». Αἱ μὲν λέξεις « τῆς Κιζήτζας » γεγραμμέναι ἄνωθεν τῶν λέξεων « κατὰ τὸν Προυσὸν » διαγεγραμμένων, ἡ δὲ λέξις « Λοιδορικού » γεγραμμένη ἄνωθεν τῆς διαγεγραμμένης λέξεως « Λητζᾶς ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Ε', ἐν ἔτει *αψμθ'* (Ἰούλιος 1749). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἀρχ. *Πρὸ πάντων μὲν μονοῦ τῶν ἄλλων παρά τε θεῶ ἀρεστοῦν καὶ παρά ἀνθρώποις ἐπαινετὸν καθέστηκε τὸ εὐποιεῖν τε καὶ ἀγαθοεργεῖν.*

Τὸ σιγίλλιον τοῦτο δὲν εἶνε τὸ αὐτὸ καὶ ἡ πρᾶξις ἡ μνημονευομένη παρά τῷ κ. Γεδεῶν « κατὰ ἰούνιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους (1749) δι' ἧς ἀνέδειξε σταυροπηγιακὴν τὴν ἐν Λοιδορικίῳ μονὴν τῆς Θεοτόκου Ἀμπελοκηπίσης »¹.

44) « Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Παλαιῶν Πατρῶν μονασ: τῆς κοιμήσεως τῆς Παναγίας κατὰ τὴν τοποθεσίαν Μπαμπιώτη ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Ε', ἐν ἔτει *αψνε'* (Ἰούλιος 1755). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἀρχ. *Ὁ ἀγιώτατος ἀποστολικῆς πατριαρχικῆς καὶ οἰκουμηνικῆς θρόνος καὶ τοῦτο προνόμιον κέκτηται ἄνωθεν.*

45) « Εἰς Πάτμον: τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ». Τοῦ πατριάρχου Ἰωαννικίου Γ', ἐν ἔτει *αψξβ'* (1762). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἀρχ. *Τὰ ἐπ' ἀγαθῷ καὶ θεαρέστῳ σκοπῷ συντελεσθῆναι φθάσαντα τὴν ἀρχὴν.*

46) « Τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ ἐπωνομαζομένου Ἀγιοβλάσι ἐνδὸν περιέχει καὶ τοὺς λογαριασμοὺς του ». Ἄλλη χειρὶ προστίθενται τάδε: « Ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Κερνίτζης ». Τοῦ πατριάρχου Σαμουήλ, ἐν ἔτει *αψξγ'* (Σεπτέμβριος 1763). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἀρχ. *Πολλαχῶς μὲν οἶδεν ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία χεῖρα βοηθείας ὀρέγειν τοῖς χρεῖαν ἔχουσι.*

¹ Ἀυτόθ: σ. 643.

47) «Τοῦ μοναστηρίου τῆς Ρενδῶνης ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Θαυμακοῦ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Σαμουήλ, ἐν ἔτει ἀψξδ' (26 Ἰουνίου 1764). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Τὰ κατὰ τὴν τοῦ κυρίου ἀνωμαλίαν καὶ περιστάτικὴν σύγκυσιν κρίμασιν οἷς οἶδε θεὸς ἐπισυμβαίοντα δυστυχῆ συμπτώματα.*

48) «... (Ἐξίτηλος ἢ ἀρχὴ) ἡ ἡμετέρα σεβασμικὴ μονὴ διὰ τοῦ παρόντος πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγιλλιώδους γράμματος, γενομένου διὰ συνδρομῆς καὶ σπουδῆς τοῦ τιμιωτάτου ἀρχόντος κ. Ἰωάννου Τερναζίτου Ἀθηναίου, τοῦ καὶ ἐπιτρόπου τῆς ἡμετέρας μονῆς χρηματίζοντος, ἐν ἔτει χιλιοστῶ, ἑπτακοσιοστῶ, ἐξηκοστῶ ἔκτῳ τῷ σωτηρίῳ κατὰ μῆνα Ἰουλίον ἰνδικτιῶνος ἰδ'». Ἀλλαχοῦ δὲ, ὁμοίως ὀπισθεν· «Ἀθηναίων» καὶ ἄλλαχοῦ· «Τοῦ ἁγίου Μελετίου». Αναφέρεται δὲ τὸ σιγίλλιον εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Μελετίου ἐν Μυουπόλει. Τοῦ πατριάρχου Σαμουήλ, ἐν ἔτει ἀψξς' (Ἰούλιος 1766). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Ὅσα σεπτά τῶν μοναχῶν καταγώγια.*

49) «Τῆς ἐν Ἀμουργῷ Παναγίας Παμμακαρίστου». Τοῦ πατριάρχου Μελετίου Β', ἐν ἔτει ἀψξθ' (Ἰανουάριος 1769). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Ἔθος ἀρχαῖον οὐ μόνον χρήσιμον ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον καθέστηκε τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ.*

50) «Τοῦ Ταξιάρχου μετὰ τοῦ μετοχείου αὐτοῦ ἐν Σίμη νήσῳ τοῦ Ῥόδου». Τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου Β', ἐν ἔτει ἀψξθ' (Σεπτέμβριος 1769). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Καὶ τοῦτο σὺν τοῖς ἄλλοις οὐχ ἦτιον τοῦ χρησίμου τὸ ἀναγκαῖον πρόδηλον ἔσχηκε.*

51) «Θηβῶν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῆς Μαλεσίνας». Τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου Β', ἐν ἔτει ἀψξθ' (Σεπτέμβριος 1769). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ἔθος σὺν ἄλλοις καὶ τοῦτο καθέστηκε τῇ κοινῇ μητρὶ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία.

52) « Τῶν δύο μοναστηρίων Ἰίλας καὶ Μπατζκόβου ». Τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου Β', ἐν ἔτει αψογ' (Μάϊος 1773). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ἀναγκαῖόν ἐστιν εἶπερ τι ἄλλο τὸ τὰ δίκαια τῶν ἐκασταχοῦ ἀγίων τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν, ἱερῶν τε καὶ σεπτῶν μοναστηρίων ἀείποτε καταφανῆ εἶναι.

53) « Πάρος τοποθ: Μαράνθη. Τοῦ ἀγίου Μηνᾶ Παροναξίας. Κτιτικὸν τῆς γενεᾶς τῶν Δαμίδων (;) ». Κατὰ τὸ κείμενον τοῦ σιγιλλίου ἡ μονὴ εἶχεν ἐπίκλησιν τῶν μαρτύρων Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου. Τοῦ πατριάρχου Σωφρονίου Β', « ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἑβδομηκοστῷ ἑβδόμῳ » (Ἰανουάριος 1777). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ὡς περ ἐκπαλαι πρὸς οἷς ἄλλοις εἴληχε προνομίαις ὁ καθ' ἡμᾶς πατριαρχικὸς καὶ οἰκουμενικὸς οὗτος θρόνος καὶ τοῦτο ἐπ' ἐξουσίας ἔχει.

Ἄνω κάτωθεν τοῦ ὀνόματος τοῦ Σωφρονίου φέρει τὸ σιγιλλιον τὴν ὑπογραφὴν Γρηγόριος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως αψλω^ο (1798).

Εἰς τὴν αὐτὴν πρᾶξιν τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Σωφρονίου ἀναφέρονται τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ κ. Γεδεών, ὅτι « διέταξε τῷ 1777 ὅπως ὁ ἡγούμενος τῆς ἐν τῇ Πάρῳ μονῆς Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου λαμβάνηται ἐκ τῆς γενεᾶς Δαμία »¹.

54) « Σιγγ: τῆς Ἁγίας Μαρίνης Θερμίων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τζίας ». Καὶ « Κῶδιξ τῆς Ἁγίας Μαρίνας εἰς νῆσον Τζίαν ἐν ᾧ ἐμπεριέχονται καὶ ὅλα τὰ γράμματα τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τζίας καὶ Θερμίων μοναστηρίων ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Σωφρονίου Β', « ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἑβδομη

¹ Αὐτόθι σ. 666.

κοστῶ ἐβδόμῳ » (Ἰανουάριος 1777). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ἀναγκαῖον ἐστὶν εἶπερ τι ἄλλο τὰ δίκαια τῶν ἀπανταχοῦ ἁγίων ἐκκλησιῶν, ἱερῶν τε καὶ σεβασμίων μοναστηρίων, διαρῶρήθην φαίνεσθαι.

ᾠ5) « Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ὀλένης ἐν τῷ χωρίῳ Σκαφιδιά μοναστῆς τῆς κοιμήσεως τῆς Παναγίας μετὰ τοῦ μετοχείου αὐτοῦ τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Χριστιανουπόλεως μοναστηρίου τῆς Παναγίας εἰς τοποθεσίαν Ζαχαριάνα, πλησίον τοῦ χωρίου Φιλιατρά ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Σωφρονίου Β', « ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῶ ἐπτακοσιοστῶ ἐβδόμηκοστῶ ἐβδόμῳ » (Ἀπρίλιος 1777). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Πάντα τὰ καλῶς ποτε γεγονότα καὶ διὰ συνοδικῶν γραμμάτων μορφήν τινα εὐληφότα ὠφέλιμα καὶ λυσιτελῆ προσεπικυροῦν εἴωθεν ἢ ἐκκλησία διὰ νεογενῶν ἐτιέρων γραμμάτων.

ᾠ6) « Ἀρσάνι Ἁγίου Γεωργίου Ῥηθύμνης ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Σωφρονίου Β', « ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῶ ἐπτακοσιοστῶ ἐβδόμηκοστῶ ὀγδόῳ » (Ἰανουάριος 1778). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν δεῖ ποιεῖν καὶ ὠφέλειαν καὶ ἀνάσωσιν τῶν πεπτωκότων.

ᾠ7) « Τῶν Ῥουστίκων. Προφῆτου Ἡλίου Ῥηθύμνης ». Κίτωθεν δ' ἐν ἀντιθέτῳ διευθύνσει « Κῶδιξ ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Σωφρονίου Β', « ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῶ ἐπτακοσιοστῶ ἐβδόμηκοστῶ ὀγδόῳ » (Ἰανουάριος 1778). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Εἴ γε ἐπ' ἐξουσία ἐστὶ τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς κατὰ καιροὺς ἐμπειπιστευμένοις τοὺς πνευματικοὺς ταύτης οἶακας στανροπηγιακῇ ἀξίᾳ τιμᾶν τὰ ἐκασταχοῦ ἱερά καὶ σεβάσμα μοναστήρια.

ᾠ8) « Τῆς Παναγίας Κισάμου Γωνία ». Καὶ ἀρχαιοτέροις γράμμασι « Κῶδιξ ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Σωφρονίου Β',

«έν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἐβδόμῳ . . . ἐπι-
νεμήσεως δεκάτης πρώτης» (1777). Ὁ μὴν λείπει ἐνεκα φθο-
ρᾶς τῆς περγαμηνῆς. Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Εἴ γε ἐπ' ἐξουσία ἐστὶ τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς κατὰ και-
ροὺς ἐμπειπιστευμένοις τοὺς πνευματικοὺς ταύτης οἰακας ἀπὸ ἐνο-
ριακῶν σταυροπήγια καθιστᾶν τὰ ἑκασταχοῦ ἱερά καὶ σεβά-
σμια μοναστήρια.*

59) «Τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου . . . (ἀφανῆ) ἐν τῇ ἐπισκοπῇ
Κερνίτζης». Ἐν αὐτῷ τῷ σιγιλλίῳ λέγεται ἡ μονὴ κειμένη
«κατὰ τὴν τοποθεσίαν Φίλιας». Τοῦ πατριάρχου Γαβριήλ Δ',
ἐν ἔτει 'αυπα' (Μάρτιος 1781). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν
συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Ὅσα μὲν τὰ ἐγκλήματα καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους δια-
φορὰς τοῖς ἀνθρώποις ἢ ἀδικία παρέχεται περιττὸν ἂν εἴη μα-
κρογορεῖν.*

60) «Σιγγίλιον καὶ λογαριασμός τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ξε-
ροκαστέλι ἐπωνομαζομένου τῆς ἐν ἐπαρχίᾳ τοῦ ἁγίου Ναυ-
πλοίου». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Γαβριήλ Δ', «έν ἔτει σωτη-
ρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ δευτέρῳ» ('Απρίλιος
1782). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Εἴ γε ἐπ' ἐξουσίας ἐστὶ τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς κατὰ
καιροὺς ἐμπειπιστευμένοις τοὺς πνευματικοὺς ταύτης οἰακας διὰ
τε βασιλικῶν θεοπισμάτων καὶ συνοδικῶν ἀποφάσεων ἀπὸ ἐνο-
ριακῶν σταυροπήγια καθιστᾶν τὰ ἱερά τεμένη καὶ καταγώγια.*

Τὸ ἀρχικὸν Ε μέγα γεγραμμένον μέλανι καὶ διηνητισμένον
δι' ἐρυθρᾶς ὕδαρᾶς βαρῆς.

Τὸ σιγγίλλιον τοῦτο εὔρηται ἐκδεδωμένον ἐν τῇ Ἐκκλησια-
στικῇ Ἀληθείᾳ Τόμ. Θ' σ. 330 κ. ἐ.

61) «Σιγγίλλιον τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ Βλασίου ἐν τῇ
τοῦ Φαναρίου ἐπαρχίᾳ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Γαβριήλ Δ',
«έν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ δευτέρῳ»
(Μάιος 1782). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ἔθος σὺν ἄλλοις καὶ τοῦτο καθέστηκε τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ βεβαιοῦσθαι δηλαδή ὁσημέραι καὶ ἐπικυροῦσθαι διὰ νεωτέρων ἐκκλησιαστικῶν γραμμάτων.

Τὸ ἀρχικὸν Εἶς ἐρυθρὸν καὶ μέλαν.

62) « Σιγίλλ. τῆς Τετάρτης ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Λητζᾶς ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Γαβριήλ Δ', « ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῶ ἑπτακοσιοστῶ ὀγδοηκοστῶ δευτέρῳ » (Νοέμβριος 1782). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τῶν ὑπὸ σελήνην ἀπάντων ἕρυστις λαχόντων καὶ τρεπιτῆς φύσεως.

63) Ἄνευ περιλήψεως. Κατὰ τὸ κείμενον « μονῆς τοῦ Μηδικίου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πρου . . . ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Γαβριήλ Δ', « ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῶ ἑπτακοσιοστῶ ὀγδοηκοστῶ τρίτῳ » (Μάιος 1783). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ὅτι μὲν γράμματα εἰς δήλωσιν τῶν πραγμάτων αἰεὶ συμφέροντα καὶ ἀναγκαῖα τῷ ἀνθρωπίνῳ πέφυκε βίῳ δῆλον.

Μέγα μέρος τοῦ σιγιλλίου τούτου ἐφθαρμένον.

64) Ἄνευ περιλήψεως. Κατὰ τὸ κείμενον « τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σάλωνος » (γρ. Σάλωνος). Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Γαβριήλ Δ', « ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῶ ἑπτακοσιοστῶ ὀγδοηκοστῶ τετάρτῳ » (Ἰανουάριος 1784). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ὅσα τῶν κτημάτων ἐκδέχεται τὴν μνήμην διαφυγόντα ἀμφισβητήσεις μὲν καὶ δίκας συστήσαι τοῖς ἀνθρώποις, βλάβας δ' ἐπαγαγεῖν καὶ δεινά.

65) « Τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Φιλοσόφου, ἐπαρχία τοῦ ἁγίου Δημητρίανης ». Ἐν τῷ κειμένῳ ὀρίζεται ἡ μονὴ κειμένη « κατὰ τὴν τοποθεσίαν τοῦ Μονοπόρου ». Τοῦ πατριάρχου Προκοπίου, ἐν ἔτει ἁψπς' (Νοέμβριος 1786). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τῶν ὑπὸ χρόνον τελούντων ὡς μὴ αἰεὶ ὡσαύτως ἐχόν-

των ἀλλὰ συρρέειν καὶ ἀπορρέειν πεφουκότων καὶ ἀμανροῦσθαι τῷ χρόνῳ.

66) «Τὸ σιγγίλιον ἀναφορά καὶ κατάστιχον τῆς ἱερᾶς μονῆς Ντεμνιόβας ἐπαρχία τοῦ ἁγίου Μονεμβασίας». Κατὰ τὸ κείμενον τὸ σιγγίλιον ἀναφέρεται εἰς τὸ μοναστήριον «τὸ τιμώμενον μὲν ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, κείμενον δὲ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μονεμβασίας πλησίον Καλαμάτας καὶ Γιανιτζᾶς ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Ντιμονόβου». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Προκοπίου, «ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ ὀγδῶν κατὰ μῆνα Νοέμβριον» (1788). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ὅσα τῶν ἐν τῷδε τῷ βίῳ κτήματά τε καὶ χρήματα, τούτοις ἅπασι συμβέβηκε μεταβάλλειν τοὺς ἔχοντας.

67) «Ἐν Ἰωαννίνοις ἐν χώρᾳ Βίτζη Μονοδένδρι μοναστήριον τοῦ προφήτου Ἡλίου τοῦ Θεσβίτου». Τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ', ἐν ἔτει ,αψζ' (Μάιος 1790). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Πολλαχῶς μὲν οἶδεν ἢ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία χεῖρα βοηθείας ὀρέγειν τοῖς χρήζουσι.

68) «Εἰς τὴν Αἶνον τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος σχολεῖον μετὰ τοῦ μετοχειοῦ αὐτοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου». Τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ', ἐν ἔτει ,αψζ' (Ἰανουάριος 1790). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Ἐχει δῆπουθεν ἢ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία προνόμιον κανονικὸν ἀρχαῖον ὅπως κατὰ πᾶσαν ἐπαρχίαν τῶν ὑπὸ τὸν πατριαρχικὸν, ἀποστολικὸν τε καὶ οἰκουμενικὸν τοῦτον θρόνον διατελουσῶν πατριαρχικῶν στανροπήγια καθιστᾶν.

69) «Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δαμαλῶν μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Δημητρίου». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ', ἐν ἔτει ,αψζα' (Μάρτιος 1791). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Μέλει μὲν πολλῶν καὶ ἄλλων τῷ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτῳ πατριαρχικῷ, ἀποστολικῷ τε καὶ οἰκουμενικῷ θρόνῳ.

70) « Τῶν Βλατταίων ἐν Θεσσαλονίκῃ ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ', « ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἑννενηκοστῷ πρώτῳ » (Μάρτιος 1791). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τῆς περὶ πάντα ἐκκλησιαστικῆς προνοίας περιοπούδασιον καὶ προῦργαίαιον ἔργον τελεῖ τὸ συνιστᾶν ὑπερφερόντως καὶ κρατύνειν, ὡς ἔνεσι, κατὰ πάντα καιρὸν τὰ καλῶς καὶ εὐλόγως πεπραγμένα παρὰ τῶν προγενεσιτέρων ἀοιδίμων πατριαρχῶν.

Τῆς πράξεως ταύτης τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' ποιεῖται ἀνείαν ὁ κ. Γεδεὼν ὡς ἐπικυρούσης τὰ σταυροπηγιακὰ δίκαια τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ μονῆς τῶν Βλατέων καὶ τῶν μετοχιῶν, κτημάτων καὶ ναῶν αὐτῆς¹.

71) Ἄνευ περιλήψεως. Ἐν τῷ κειμένῳ ἀναγινώσκομεν τάδε: « καὶ δὴ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Κρήτης ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Αὐλοποτάμου κατὰ τὸ Καστέλιον Μυλοποτάμου διατελεῖ ἱερὸν καὶ σεβάσμιον μοναστήριον σεμνυνόμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς θείας καὶ ἐνδόξου Μεταμορφώσεως τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Χαλέπα ἐπιλεγόμενον ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ', ἐν ἔτει αψ'α' (Σεπτέμβριος 1791). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Εἴπερ ἐξουσίαν εἴληφεν ἀπ' ἀρχῆς ὁ καθ' ἡμᾶς ἀγιώτατος πατριαρχικός, ἀποστολικός τε καὶ οἰκουμενικός θρόνος ἔκ τε βασιλικῶν θεοπισματίων καὶ συνοδικῶν ψηφισμάτων προνοεῖν καὶ ὑπερασπίζεσθαι.

72) « Εἰς Σάμον. Τῆς Παναγίας Βροντᾶ ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ', « ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἑννενηκοστῷ τρίτῳ » (Ἀπρίλιος 1793). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

¹ Αὐτόθι σ. 673.

Ἄρχ. Πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων μέλλει τῷ καιρῷ ἡμᾶς ἀγιοτάτω πατριαρχικῷ, ἀποστολικῷ τε καὶ οἰκουμενικῷ θρόνῳ¹.

73) « Εἰς Κούλουρι τῆς ἐπαρχίας Ἀθηνῶν. Μοναστήριον τῆς Παναγίας Νεοφανείσης ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' ἐν ἔτει αψ' γ' (1793). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τῆς εὐδοκίᾳ κατασιτάσεως διαμονῆς τε καὶ συντηρήσεως.

74) Ἄνευ περιλήψεως. Πράξις τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' δι' ἧς γνώμη καὶ τῶν μνημονευομένων συνοδικῶν μετατίθεται εἰς τὴν ἕνεκα παραιτήσεως τοῦ προαρχιερατεύσαντος χηρεύουσαν μητρόπολιν Νεοκαισαρείας καὶ Ἰναίου ἡ πρώην Πρεσπῶν καὶ Λυχνιδῶν Ἡσαίας. Ἐν ἔτει αψ' γ' (Μάιος 1793).

Ἄνευ ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν φέρει μόνον τὴν ὑπογραφήν τοῦ πατριάρχου καὶ μίαν ἄλλην, στερεῖται δὲ καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος.

Ἄρχ. Οὐ μὲν οὖν τὸ πρόωιστον καὶ μέγιστον καὶ ὡς εἰπεῖν οὐσιώδες καὶ οὐσιαστικόν.

75) « Τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Σερβίων μετὰ τοῦ μετοχείου τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἐλασσῶνος ». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ', ἐν ἔτει αψ' δ' (Φεβρουάριος 1794). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Τὰ καλὰ καὶ ὀρθῶς πεπραγμένα θεῷ τε καὶ θεοσεβέσιν ἀνθρώποις ἀρέσκονται.

76) Ἄνευ περιλήψεως. Τὸ σιγίλλιον ἀναφέρεται εἰς τὰ σταυροπηγιακὰ δίκαια τῆς ἱερᾶς μονῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς ἐπονομαζομένης Πελεκητῆς « πλησίον τῆς χώρας Τριγλίας τῆς ἐπαρχίας Προύσης ». Τοῦ πατριάρχου Γερασίμου Γ', « ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἑννενηκοστῷ τετάρτῳ » (Μάρτιος 1794). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. Καλὸν μὲν ἂν ἦν ἐν τοῖς μάλιστα, εἰ μὴδὲ τὴν ἀρ-

¹ Τῆς πράξεως ταύτης γίνεται μνεία παρὰ τῷ κ. Γεδεῶν ἐνδ' ἐν. τ. 673.

χήν τι παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἀποτυχία τοῦ σκοπομένου συνέβαινε.

77) «Τοῦ Τιμίου Προφῆτου ἐν Σέρραις». Τοῦ πατριάρχου Γερασίμου Γ', «ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῶ ἐπτακοσιοστῶ ἐννενηκοστῶ πέμπτῳ» (Σεπτέμβριος 1795). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Εἰ μηδεμίᾳ ἐσὶ παρεκτροπῇ τῶν ἀγαθῶν, νομίμων τε καὶ δικαίων τοῖς ἀνθρώποις συνέβαινε.*

Τὸ ἀρχικὸν ἔσται ἐρυθρόν.

78) Ἄνευ περιλήψεως. Τὸ σιγίλλιον ἐπικυρόνει τὰ δίκαια τῆς μονῆς τοῦ Προφῆτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου «τοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους Καστέλιν Πύργου Σαντορίνης». Τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Ε', «ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῶ ἐπτακοσιοστῶ ἐννενηκοστῶ ὀγδόῳ» (Μάιος 1798). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Ὅσα μὲν κατὰ τοὺς θείους θεσμούς καὶ τοὺς ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας τυγχάνει διακυβερνόμενα.*

79) «Σιγίλλ: τοῦ μοναστηρίου κατὰ τὸ Δαδῖον Λοιδορικίου». Τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ', τὸ δεύτερον πατριαρχεύοντος, ἐν ἔτει ἀψ'θ' (Φεβρουάριος 1799). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Εἵπερ ἐξουσίαν εἴληφεν ἀπ' ἀρχῆς ὁ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικὸς πατριαρχικὸς τε καὶ οἰκουμενικὸς θρόνος.*

80) «Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Παλαιῶν Πατρῶν μοναστήριον τῆς Ἀναλήψεως». Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' τὸ δεύτερον πατριαρχεύοντος, ἐν ἔτει ἀψ'θ' (Ἰούνιος 1799). Μετὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν.

Ἄρχ. *Τὰ δίκαια τῶν ἀπανταχοῦ ἁγίων τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν, ἱερῶν τε καὶ σεπιῶν μοναστηρίων ἀναγκαῖόν ἐστι διαζήδην φαίνεσθαι.*

Τοιαῦτα εἶνε τὰ ἐν τοῖς ὑπ' ἀρ. 704 - 707 κώδιξι τοῦ Supplement grec τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῶν Παρισίων περισωζόμενα ὀγδοήκοντα πολύτιμα πατριαρχικά σιγίλλια.

Ἄλλὰ πλὴν αὐτῶν ὁ ὑπ' ἀρ. 708 κώδιξ τοῦ Supplement grec τῆς αὐτῆς βιβλιοθήκης περιλαμβάνει ὑπ' ἀρ. 81 - 124 τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρα διάφορα ἐπὶ χάρτου ἔγγραφα ἀναφερόμενα εἰς ἑλληνικὰς μονὰς, ἀνερχόμενα πάντα εἰς τὰ ἔτη 1797 καὶ 1798. Ἐἶνε δὲ τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἀναφοραὶ μοναχῶν πρὸς τὸν πατριάρχην ἢ τοὺς πατριαρχικοὺς ἐξάρχους, κατάστιχα καταγραφῆς κτημάτων, λογαριασμοὶ καὶ τὰ τοιαῦτα. Πολλὰ δὲ τούτων, ὄντα καὶ καθ' ἑαυτὰ οὐκ ἀνάξια λόγου, παρέχουσι καὶ τοῦτο τὸ ἐνδιαφέρον, ὅτι φέρουσιν ἐπικεκαυμένον ἀπότυπον τῆς σφραγίδος τῆς μονῆς εἰς ἣν ἀναφέρονται. Τὰ δὲ κυριώτατα τῶν ἐγγράφων τούτων εἶνε τὰ ἐξῆς:

α') ἀρ. 81. Ἀναφορὰ τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς τοῦ Προφήτου Ἥλιου Ῥούστικα τοῦ ἔτους αψιζ'. β') ἀρ. 82. «Καταγραφή τοῦ πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγιακοῦ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου μοναστηρίου τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Προφήτου Ἥλιου ἐπονομαζομένου Ῥούστικα» ἔτους αψιζ' Σεπτεμβρίου κγ'». γ' - δ') ἀρ. 85 καὶ 86. Ἐγγραφα τῆς ἐν Λακεδαίμονι μονῆς Ζερμπήτσας. ε') ἀρ. 87 - 89. Ἐγγραφα τῆς ἐν Ἀρκαδίᾳ μονῆς Ἐπάνω Χρέπας. ς') ἀρ. 92 καὶ 93. Ἐγγραφα τῆς μονῆς Ταξιάρχου τῆς ἐπισκοπῆς Δαμαλῶν. ζ') ἀρ. 94 καὶ 95. Ἀναφοραὶ τῆς μονῆς τῶν παμμεγίστων Ταξιάρχων τῆς καλουμένης Βελιδίων (;). η') ἀρ. 96. Καταγραφή τῶν κινητῶν τῆς ἐν Μονεμβασίᾳ μονῆς Μαρδάκη. θ') ἀρ. 97. Ἀναφορὰ Ζαχχαίου, καθηγουμένου τῆς σταυροπηγιακῆς μονῆς Σιδερόπορτας καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀδελφῶν, τοῦ ἔτους 1797. ι') ἀρ. 98. Ἀναφορὰ τῶν ἱερομονάχων τῆς μονῆς Ἀρκαδίου, τοῦ ἔτους 1797. ια') ἀρ. 99 καὶ 100. Ἀναφορὰ καὶ λογαριασμοὺς τῆς μονῆς Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας. ιβ') ἀρ. 101. Ἀναφορὰ τῶν μοναχῶν τῆς ἐν Σέρραις μονῆς τοῦ Προδρόμου. ιγ') ἀρ. 102. Ἀναφορὰ τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς Ἁγίας Τριάδος «τῆς πλησίον διακειμένης τῆς χώρας Ἐλατινοῦ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ ἁγίου Φαναρίου ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ ἡμῶν τῶν δού-

λων σου τοῦ τέ Σταγῶν Παϊσίου καὶ τοῦ Μαιονίας Σεραφεῖμ», οἵτινες καὶ συνυπογράφονται. ιδ') ἀρ. 103. Ἀναφορὰ τῶν μοναχῶν τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἁγίας Τριάδος «κειμένου ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Μουρτάρου». ιε') ἀρ. 106. Ἀναφορὰ τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς Ἁγίου Βλασίου. ις') ἀρ. 107. Ἀναφορὰ τῶν τῆς μονῆς τῆς Ζωοδόχου πηγῆς, ἐπικαλουμένης τοῦ Χαρτοφύλακος. ιζ') ἀρ. 108. Ἀναφορὰ τῆς ἐν Ἡλείᾳ ἱερᾶς μονῆς Σκαφιδίας μετ' ἐξαιρέτου ἐπικεκαυμένης σφραγίδος. ιη') ἀρ. 109. Ἀναφορὰ τῆς ἐν Σάμῳ μονῆς Παναγίας τῆς ἐπικαλουμένης Βροντᾶ. ιθ') ἀρ. 111. Ἀναφορὰ τῆς μονῆς Θεοτόκου Ἐλωνας μετ' ἐξαιρέτου ἐπικεκαυμένης σφραγίδος. κ') ἀρ. 112. Ἀναφορὰ, ἣν ὑπογράφουσι τῷ ἀψιζ' Ἀβγούσιου Ἰ' «Ὁ καθηγούμενος τῆς ἱερᾶς βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τῆς Ρίλας Γεράσιμος καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί». κα') ἀρ. 114. Ἀναφορὰ τῆς «ἱερᾶς μονῆς Βλαχέρενης». κβ') ἀρ. 116. Ἐγγραφοὺν τῆς μονῆς Πάτμου. κγ') ἀρ. 117. Ἐγγραφοὺν δι' οὗ οἱ ὑπογεγραμμένοι, ὁ Ἀθηνῶν Ἀθανάσιος καὶ ὁ Θηβῶν Κύριλλος, διαβιβάζουσι τῇ 4 Δεκεμβρίου ἀψιζ' τὰ κατάστιχα Εὐρίπου, ἅτινα δυστυχῶς δὲν εὐρίσκονται συνημμένα κδ') ἀρ. 118. «Κατάστιχον τῆς καταγραφῆς τοῦ πράγματος τῆς σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐπωνομαζομένης Σίντζιας τῆς ἐν τῇ τοῦ ἁγίου Πέοντος καὶ Πραστοῦ ἐπαρχίᾳ κειμένης» τοῦ ἔτους 1798. κε') ἀρ. 119. Κατάστιχον τοῦ μοναστηρίου τοῦ Φίλια. κς') ἀρ. 120 καὶ 121. Κατάστιχον τοῦ μοναστηρίου τοῦ Φιλοσόφου ἐν Δημητσάνῃ. κζ') ἀρ. 122. «Τοῦ μοναστηρίου Κούλλουρης καὶ ἡγουμενίας τοῦ πατρὸς Χρυσάνθου... Ἐθεωρήθη ὁ παρῶν λογαριασμὸς ὑπὸ τοῦ Ἀθηνῶν [Ἀθανασίου] καὶ τοῦ Θηβῶν Κυρίλλου». κη') ἀρ. 123. Λογαριασμὸς τοῦ ἁγίου Λητίτζης. κθ') ἀρ. 124. Ἀναφορὰ, δι' ἧς ὁ ὑπογεγραμμένος Ἀμυκλῶν Νικηφόρος ἀναγγέλλει τῷ 1798 τὴν πρότεραν ἀποστολὴν σεκκουλίτζας ἐμπεριεχούσης σιγίλλια τῶν μονῶν Λακεδαίμονος καὶ τὴν νῦν ἀποστολὴν καὶ ἄλλων.